

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Algemene inleiding	1
1.1 Doel van belastingheffing	2
1.2 Rechtsgrond voor belastingheffing	3
1.2.1 Inleiding	3
1.2.2 Plaats binnen de wetten	4
1.3 Soorten belastingen	5
1.3.1 Inleiding	5
1.3.2 Directe en indirecte belastingen	5
1.3.3 Tijdstip- en tijdvakbelastingen	5
1.3.4 Aanslag- en aangiftebelastingen	6
1.3.5 Subjectieve en objectieve belastingen	7
1.4 Vindplaatsen in het belastingrecht	7
1.4.1 Wetgeving	7
1.4.2 Uitvoeringsregelingen en -besluiten	8
1.4.3 Europese richtlijnen	8
1.4.4 Besluiten	9
1.4.5 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	9
1.4.6 Rechtspraak (jurisprudentie)	10

2	Algemene wet inzake rijksbelastingen	13
2.1	Inleiding	14
2.2	Begripsbepalingen	14
2.3	Opbouw van de AWR	17
2.3.1	Onderscheid aanslagbelastingen en aangiftebelastingen	17
2.3.2	Navorderen en naheffen	18
2.3.3	Samenvatting van het voorgaande in schema	18
2.4	De aangifte	18
2.4.1	Inleiding	18
2.4.2	Uitnodiging tot het doen van aangifte	19
2.4.3	Verplichtingen met betrekking tot de aangifte	19
2.4.4	Termijnen	19
2.5	Aanslagbelastingen	20
2.5.1	Opleggen aanslag	20
2.5.2	Voorlopige aanslag	21
2.5.3	De navorderingsaanslag	21
2.6	Aangiftebelastingen	23
2.6.1	Inleiding	23
2.6.2	Tijdvak- en tijdstipbelastingen	23
2.6.3	Naheffingsaanslag	23
2.7	Bezwaar en beroep	24
2.8	Belastingrente	30
2.9	Vertegenwoordiging	32
2.10	Verplichtingen ten aanzien van de belastingheffing	32
2.10.1	Inleiding	32
2.10.2	Informatieplicht met betrekking tot de eigen belastingheffing	33
2.10.3	Informatieplicht met betrekking tot de loonheffingen en dividendbelasting	33
2.10.4	Informatieplicht met betrekking tot belastingheffing bij derden	36
2.11	Bewijslastverdeling in verhouding Belastingdienst-belastingplichtige	36
2.11.1	Inleiding	36
2.11.2	Omkering van de bewijslast	37
2.11.3	De informatiebeschikking	37

2.12	Hardheidsclausule	38
2.13	Ambtshalve vermindering	38
2.14	Bestuurlijke boetes	38
2.14.1	Inleiding	38
2.14.2	Verzuimboete	39
2.14.3	Vergrijpboete	39
2.14.4	Voorschriften voor het opleggen van bestuurlijke boeten	40
2.14.5	Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst	40
3	Loonbelasting	41
3.1	Inleiding	42
3.2	Dienstbetrekking	43
3.2.1	Inleiding	43
3.2.2	Privaatrechtelijke dienstbetrekking	43
3.2.3	Publiekrechtelijke dienstbetrekking	45
3.2.4	Fictieve dienstbetrekking	45
3.2.5	Oneigenlijke dienstbetrekking	48
3.2.6	Dienstverlening aan huis	48
3.2.7	Tegenwoordige en vroegere dienstbetrekking	49
3.3	Inhoudingsplichtige	49
3.4	Loon	50
3.4.1	Inleiding	50
3.4.2	Belastbaar loon	50
3.4.3	Loon	50
3.4.4	Tabelloon	51
3.4.5	Loon in geld	51
3.4.6	Loon in natura	51
3.4.7	Aanspraken	52
3.4.8	Foaien	53
3.4.9	Auto van de zaak	54
3.4.10	Privégebruik fiets van de zaak	57
3.4.11	Fictief loon	57
3.5	Vrijstellingen	58
3.5.1	Inleiding	58
3.5.2	Vrijstellingen	58

3.6 De werkkostenregeling	59
3.6.1 Inleiding	59
3.6.2 Uitleg van de werkkostenregeling	60
3.6.3 Niet iedere vergoeding of verstrekking is loon	61
3.6.4 Gebruikelijkheidstoets	66
3.6.5 Schema werkkostenregeling	67
3.7 Verschuldigde loonbelasting	68
3.7.1 Inleiding	68
3.7.2 Tarief	69
3.7.3 Loonheffingskorting	69
3.7.4 Loonbelastingtabellen	70
3.8 Moment van heffing	72
3.9 Administratieve verplichtingen	73
3.9.1 Inleiding	73
3.9.2 Verplichtingen bij aanvang werkzaamheden	74
3.9.3 Het anoniementarief	75
3.9.4 Legitimatieplicht	76
3.10 Inhoudingsplichtige als belastingplichtige	76
3.10.1 Inleiding	76
3.10.2 Toepassen eindheffing	77
3.10.3 Tarief	77
4 Inleiding inkomstenbelasting	79
4.1 Inleiding	80
4.2 Opbouw van de wet	80
4.3 Belastingplicht	81
4.4 Heffingsgrondslagen: het boxenstelsel	82
4.4.1 Inleiding	82
4.4.2 Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	84
4.4.3 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	86
4.4.4 Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	86
4.4.5 Verzamelinkomen	88

4.5	Heffingskortingen	89
4.5.1	Inleiding	89
4.5.2	Onderdelen van de heffingskorting	89
4.6	Toerekeningsregels	93
4.6.1	Inleiding	93
4.6.2	Toerekening tussen en binnen belastbare inkomens	93
4.6.3	Toerekening inkomen minderjarig kind	94
4.6.4	Toerekening inkomen tussen fiscale partners	95
4.6.5	Voordelen vrije toerekening	96
4.7	Wijze van heffing	99
4.7.1	Inleiding	99
4.7.2	Voorheffingen	99

5 **Box 1: winst uit onderneming** 101

5.1	Algemeen	102
-----	-----------------	-----

ONDERDEEL A **Onderneming, ondernemerschap en medegerechtigden** 102

5.2	Inleiding	102
-----	------------------	-----

5.3	Onderneming	103
-----	--------------------	-----

5.4	Ondernemers en andere winstgenieters	104
-----	---	-----

5.4.1	Inleiding	104
-------	-----------	-----

5.4.2	Ondernemerschap	104
-------	-----------------	-----

5.4.3	Urencriterium	106
-------	---------------	-----

5.4.4	Medegerechtigden	108
-------	------------------	-----

5.4.5	Schuldeisers met specifieke vorderingen op een ondernemer/ onderneming	108
-------	---	-----

5.4.6	Uitsluiting van ondernemersfaciliteiten	108
-------	---	-----

5.5	Winst uit onderneming versus loon, resultaat overige werkzaamheden, en box 3	109
-----	---	-----

5.5.1	Winst uit onderneming versus loon	109
-------	-----------------------------------	-----

5.5.2	Winst uit onderneming versus resultaat uit overige werkzaamheden	109
-------	--	-----

5.5.3	Winst uit onderneming versus opbrengsten uit sparen en beleggen	109
-------	---	-----

ONDERDEEL B	Bepalen van de belastbare winst uit onderneming	110
5.6	Inleiding	110
5.7	Basisprincipes fiscale winstbepaling	113
5.7.1	Inleiding	113
5.7.2	Goed koopmansgebruik	113
5.7.3	Balanscontinuïteit	115
5.8	Vermogensetikettering	115
5.8.1	Inleiding	115
5.8.2	De wijze van etikettering	116
5.8.3	Keuzeherziening	120
5.9	Waardering van vermogensbestanddelen	120
5.9.1	Inleiding	120
5.9.2	Bedrijfsmiddelen	121
5.9.3	Vorderingen	123
5.9.4	Vorraden	124
5.9.5	Onderhanden werk	125
5.9.6	Schulden	127
5.9.7	Voorzieningen	127
5.10	Kapitaalstortingen en -onttrekkingen	127
5.10.1	Inleiding	127
5.10.2	Privégebruik auto van de zaak	128
5.10.3	Privégebruik fiets van de zaak	130
5.10.4	Eigenwoningforfait bij ondernemingswoning	130
5.11	Beperkt aftrekbare kosten	131
5.11.1	Inleiding	131
5.11.2	Algemene aftrekbeperking	131
5.11.3	Specifieke aftrekbeperking	132
5.12	Niet-aftrekbare kosten	133
5.12.1	Inleiding	133
5.12.2	Algemene uitsluiting van aftrek	133
5.12.3	Specifieke uitsluiting van aftrek	134
5.13	Objectieve vrijstellingen	134
5.13.1	Inleiding	134
5.13.2	Bosbouwvrijstelling	134
5.13.3	Landbouwvrijstelling	134
5.13.4	Kwijtscheldingswinstvrijstelling	135

ONDERDEEL C	Ondernemings- en ondernemersfaciliteiten	136
5.14	Inleiding	136
5.15	Willekeurige afschrijving	137
5.16	Investeringsaftrek	138
5.16.1	Inleiding	138
5.16.2	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	141
5.16.3	Energie-investeringsaftrek	142
5.16.4	Milieu-investeringsaftrek	142
5.17	De desinvesteringsbijtelling	143
5.18	Kostenegalisatiereserve	144
5.19	Herinvesteringsreserve	145
5.19.1	Inleiding	145
5.19.2	Het vormen en aanwenden van de herinvesteringsreserve	147
5.19.3	Boekhoudkundige verwerking	147
5.19.4	Herinvestering bij staken van gedeelte onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen	148
5.20	Ondernemersaftrek	149
5.20.1	Inleiding	149
5.20.2	Zelfstandigenaftrek	149
5.20.3	Startersaftrek	150
5.20.4	Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk	150
5.20.5	Beloning voor meewerkende partner in de onderneming	151
5.20.6	Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid	152
5.21	De MKB-winstvrijstelling	152

ONDERDEEL D	Staking van de onderneming	153
5.22	Inleiding	153
5.23	Stakingswinst	153
5.23.1	Inleiding	153
5.23.2	Begrip stakingswinst en goodwill	154
5.23.3	Berekening van de stakingswinst	155
5.23.4	Vrijval fiscale reserves	156
5.23.5	Desinvesteringsbijtelling	156
5.23.6	Stakingsaftrek	156
5.23.7	Doorschuiven onderneming	157
5.23.8	Bedingen lijfrente bij bedrijfsbeëindiging	157
5.24	Bedrijfsoverdracht	159
5.24.1	Bedrijfssluiting	159
5.24.2	Overdracht aan derden	159
5.25	Het aangaan van een samenwerkingsverband	160
5.26	Overdrachten waarbij fiscale claims kunnen worden doorgeschoven	161
5.26.1	Inleiding	161
5.26.2	Het begrip 'doorschuiven'	161
5.26.3	Overdrachten waarbij doorgeschoven kan worden	162
5.27	Overlijden van de ondernemer	162
5.27.1	Overlijdenswinst	162
5.27.2	Doorschuiffaciliteit	163
5.28	Ontbinding huwelijksgemeenschap	163
5.28.1	Fictieve overdracht van 50% van de onderneming	163
5.28.2	Verplichte doorschuiving	164
5.29	Overdracht aan medeondernemer(s) of werknemer(s)	164
5.30	Uitwerking geruisloze doorschuiving	164
5.31	Overdracht onderneming aan een eigen besloten vennootschap	167
5.32	Staking gevolgd door het starten van een nieuwe onderneming	168

6	Box 1: werk en inkomen	169
6.1	Inleiding	170
6.2	Algemene bepalingen binnen box 1	171
6.2.1	Inleiding	171
6.2.2	Waardering niet in geld genoten inkomen	171
6.2.3	Tijdstip waarop inkomsten worden belast	171
6.2.4	Tijdstip waarop aftrekbare kosten in aftrek mogen komen	172
6.3	Het belastbare loon	173
6.3.1	Inleiding	173
6.3.2	Loon	173
6.3.3	Fooien	173
6.3.4	Reisaftrek	174
6.4	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	176
6.4.1	Inleiding	176
6.4.2	Terbeschikkingstelling aan eigen bv of die van een verbonden persoon	179
6.4.3	Bepalen van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden	180
6.5	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	182
6.5.1	Inleiding	182
6.5.2	De aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen	183
6.5.3	Termijnen van lijfrenten	184
6.6	De belastbare inkomsten uit eigen woning	184
6.6.1	Inleiding	184
6.6.2	Begrip eigen woning	185
6.6.3	Eigenwoningforfait	188
6.6.4	Tijdelijke verhuur	189
6.6.5	Kamerverhuurvrijstelling	190
6.6.6	Eigenwoningschuld	191
6.6.7	Eigenwoningschuld aangegaan vóór 1 januari 2013: overgangsrecht	196
6.6.8	Geen aflossingseis voor overbruggingskrediet	196
6.6.9	Bijleenregeling	197
6.6.10	Aftrekbare kosten	199
6.7	Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	201

6.8 De uitgaven voor inkomensvoorzieningen	202
6.8.1 Inleiding	202
6.8.2 Lijfrentevoorzieningen	203
6.8.3 Toegelaten aanbieders	204
6.8.4 Premies	204
6.8.5 Tijdstip van aftrek	205
6.9 Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen	205
6.10 Negatieve persoonsgebonden aftrek	206
6.11 Te verrekenen verliezen uit werk en woning	207
6.12 De persoonsgebonden aftrek	208
6.12.1 Inleiding	208
6.12.2 Tijdstip aftrek	209
6.12.3 Uitgaven van onderhoudsverplichtingen	209
6.12.4 Uitgaven voor specifieke zorgkosten	211
6.12.5 Weekenduitgaven voor gehandicapten	214
6.12.6 Aftrekbare giften	214
7 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	217
7.1 Inleiding	218
7.2 Aanmerkelijk belang	221
7.2.1 Inleiding	221
7.2.2 'Gewoon' aanmerkelijk belang	221
7.2.3 Meesleepregeling	224
7.2.4 Meetrekgeregeling	224
7.2.5 Fictief aanmerkelijk belang	225
7.3 Reguliere voordelen	226
7.3.1 Inleiding	226
7.3.2 Dividenduitkeringen	227
7.3.3 Teruggaaf van hetgeen op aandelen is gestort	227
7.3.4 Excessief lenen bij de eigen bv	228
7.4 Kosten ter verwerving van reguliere voordelen	231

7.5 Vervreemdingsvoordelen	232
7.5.1 Inleiding	232
7.5.2 Overdrachtprijs	232
7.5.3 Verkrijgingsprijs	234
7.6 Fictieve vervreemdingen	235
7.7 Doorschuifregelingen	237
7.7.1 Inleiding	237
7.7.2 Doorschuifregeling en het huwelijksvermogensrecht	237
7.7.3 Doorschuiven en overlijden	238
7.7.4 Doorschuiven en dalen onder de 5%-eis	238
7.8 Genietingsmoment	239
7.9 Verliesverrekening	240

Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	241
---	-----

8.1 Inleiding	242
8.2 Forfaitair rendement	242
8.2.1 Inleiding	242
8.2.2 Verleden, heden en toekomst van box 3	242
8.2.3 Berekening inkomen box 3 met ingang van 1 januari 2023	244
8.2.4 Peildatum	248
8.2.5 Heffingvrij vermogen	251
8.3 Bezittingen	251
8.3.1 Inleiding	251
8.3.2 Onroerende zaken	251
8.3.3 Rechten op onroerende zaken	252
8.3.4 Roerende zaken	252
8.3.5 Rechten op roerende zaken	253
8.3.6 Rechten die niet op zaken betrekking hebben	253
8.3.7 Overige vermogensrechten	254
8.4 Schulden	254
8.4.1 Inleiding	254
8.4.2 Belastingsschulden	254
8.4.3 Drempelbedrag	255

8.5 Vrijstellingen	255
8.5.1 Inleiding	255
8.5.2 Verkrijging krachtens erfrecht	255
8.5.3 Onderlinge vorderingen en schulden tussen partners en minderjarige kinderen	256
8.5.4 Bos, natuurterreinen en aangewezen landgoederen	256
8.5.5 Voorwerpen van kunst en wetenschap	256
8.5.6 Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht	257
8.5.7 Overlijdens- en invaliditeitsuitkering, contanten en waardebonnen	257
8.5.8 Kortlopende termijnen van inkomsten en verplichtingen	257
8.5.9 Groene beleggingen	258
8.6 Waardering	258
8.6.1 Inleiding	258
8.6.2 Onroerende zaken	259
8.6.3 Effecten	260
8.6.4 Vruchtgebruik/recht van gebruik	260
9 Vennootschapsbelasting	263
9.1 Inleiding	264
9.2 Subjectieve belastingplicht	264
9.2.1 Inleiding	264
9.2.2 Binnenlandse belastingplicht	265
9.2.3 Vrijstellingen	267
9.3 Tarief	268
9.4 Object van heffing	269
9.4.1 Inleiding	269
9.4.2 Onttrekkingen	273
9.4.3 Storting	277
9.4.4 Aftrekbare bedragen	279
9.4.5 Niet-aftrekbare bedragen	279
9.4.6 Giften	280
9.4.7 Te verrekenen verliezen	280
9.5 Deelnemingsvrijstelling	282
9.5.1 Inleiding	282
9.5.2 Begrip deelneming	283
9.5.3 Gevolgen deelnemingsvrijstelling	284
9.5.4 Deelnemingskosten	284
9.5.5 Liquidatieverliezen	285

9.6	Fiscale eenheid	285
9.6.1	Inleiding	285
9.6.2	Voorwaarden aangaan fiscale eenheid	286
9.6.3	Gevolgen aangaan van fiscale eenheid	286
9.6.4	Voorwaarden en gevolgen beëindiging	288
9.7	Dividendbelasting	289
10	Omzetbelasting	291
10.1	Inleiding	292
10.2	Wie moet omzetbelasting voldoen?	295
10.2.1	Inleiding	295
10.2.2	Ondernemer	296
10.2.3	Fiscale eenheid	297
10.3	Belastbaar feit 1: de leveringen van goederen	299
10.3.1	Inleiding	299
10.3.2	Het begrip levering van goederen	299
10.3.3	Specifieke situaties	302
10.3.4	Plaats van de levering	304
10.4	Belastbaar feit 2: intracommunautaire verwervingen (ICV)	305
10.4.1	Inleiding	305
10.4.2	Het systeem bij leveringen binnen de EU: ICL en ICV	305
10.4.3	Overbrenging eigen goed naar een andere lidstaat	307
10.4.4	Gevolgen ICV	307
10.4.5	Uitgesloten ICT	307
10.5	Belastbaar feit 3: invoer	308
10.5.1	Inleiding	308
10.5.2	Invoer	308
10.5.3	Uitvoer	308
10.6	Belastbaar feit 4: diensten	309
10.6.1	Inleiding	309
10.6.2	Het begrip dienst	309
10.6.3	Plaats van de dienst	311
10.7	Belastbaar feit 5: gemengde prestaties	315

10.8	Waarover moet omzetbelasting worden berekend?	316
10.8.1	Inleiding	316
10.8.2	De vergoeding	316
10.8.3	Maatstaf van heffing bij interne leveringen	318
10.8.4	Maatstaf van heffing bij interne diensten	318
10.8.5	Maatstaf van heffing bij invoer	319
10.9	Hoeveel omzetbelasting moet worden voldaan?	319
10.9.1	Inleiding	319
10.9.2	Tabel I	320
10.9.3	Tabel II	321
10.10	In hoeverre bestaat recht op aftrek voorbelasting?	322
10.10.1	Inleiding	322
10.10.2	Factuurvereisten	323
10.10.3	Aftrek bij belaste en vrijgestelde prestaties	323
10.10.4	Aftrek bij invoer	326
10.10.5	Verleggingsregelingen	326
10.10.6	Uitsluiting aftrek voorbelasting	327
10.11	Wanneer moet de omzetbelasting worden voldaan?	327
10.11.1	Inleiding	327
10.11.2	Aangifte en betaling	328
10.12	Welke vrijstellingen kent de Wet OB?	329
10.12.1	Inleiding	329
10.12.2	Verhuur onroerende zaken	329
10.12.3	Levering van onroerende zaken	330
10.12.4	Overige vrijstellingen	331
10.13	Bijzondere regelingen	332
10.13.1	Inleiding	332
10.13.2	Kleineondernemersregeling	332
10.13.3	Margeregeling	335
10.13.4	Overdracht van een onderneming	338
10.14	Administratieve verplichtingen	339
10.14.1	Inleiding	339
10.14.2	Boekhoudverplichting	339
10.14.3	Factuurverplichting	339
10.14.4	Forfaitaire berekeningsmethode	341
10.15	Teruggaaf bij niet-betaling	342

11	Schenk- en erfbelasting	345
11.1	Inleiding	346
11.2	Woonplaats	346
11.2.1	Inleiding	346
11.2.2	Diplomatenfictie	347
11.2.3	Fictieve woonplaats na emigratie	347
11.3	Begripsbepalingen	348
11.3.1	Inleiding	348
11.3.2	Bloedverwantschap en aanverwantschap	348
11.3.3	Partner	349
11.3.4	Kinderen	349
11.4	Verkrijging krachtens erfrecht	351
11.4.1	Inleiding	351
11.4.2	Erfgenenamen op grond van de wet	351
11.4.3	Erfrechtelijke verkrijgers bij testament	354
11.4.4	Fictieve erfrechtelijke verkrijgingen	357
11.5	Schulden en kosten die samenhangen met het overlijden	365
11.5.1	Algemeen	365
11.5.2	Belastingsschulden en latente belastingsschulden	365
11.6	Omvang van de nalatenschap	366
11.7	Verkrijging krachtens schenking	368
11.7.1	Inleiding	368
11.7.2	Schenkingsplan	369
11.7.3	Samentellingen	370
11.7.4	Tijdstip waarop de schenking tot stand komt	370
11.8	Waardebepaling van de verkrijging	372
11.8.1	Inleiding	372
11.8.2	Aandelen en obligaties	372
11.8.3	Ondernemingsvermogen	372
11.8.4	Onroerende zaken	372
11.8.5	Periodieke uitkeringen en vruchtgebruik	374
11.9	Vrijstellingen	375
11.9.1	Inleiding	375
11.9.2	Vrijstellingen voor de erfbelasting	375
11.9.3	Vrijstellingen voor schenkbelasting	377

11.10	Tarief schenk- en erfbelasting	378
11.10.1	Het tarief	378
11.10.2	Kort na elkaar overlijden	378
11.10.3	Verkrijging vrij van recht	379
11.10.4	Verrekening overdrachtsbelasting met schenkbelasting	379
11.11	Bedrijfsopvolgingsfaciliteit	380
11.11.1	Algemeen	380
11.11.2	Bedrijfsopvolging bij een besloten vennootschap	381
11.12	Aangifte	383
	Index	385